

Prosess	Drammen / Drift og produksjon Drammen / 106 Deponering / Deponidrift	Dokumentkategori	Driftsprosesser
Godkjent dato	14.04.2020 (Hilmar Thor Sævarsson)	Siste revisjon	10.09.2019
Endret dato	24.03.2020 (Marianne Seland)	Neste revisjonsdato	10.09.2020
		Dokumentansvarlig	Marianne Seland

1. HENSIKT

Hensikten med denne rutinen er å sørge for at overvåkingen av sigevann og resipienter gjennomføres på en slik måte at analyseresultatene blir mest mulig presise og representative for de faktiske utslippene.

2. KRAV

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 9 om deponering av avfall § 9-14 og vedlegg III Kontroll- og overvåkingsprosedyrer i drifts- og etterdriftsfasen
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften), kapittel 2
- Deponiets tillatelse etter forurensingsloven fra Fylkesmannen

3. DEFINISJONER

Sigevann:

Enhver væske som siver ut fra det deponerte avfallet og slippes ut fra et deponi eller blir liggende i det.

Resipient:

Grunnvann eller overflatevann som sigevannet slippes ut i, eller som kan være påvirket av ukontrollerte utslipp av sigevann.

Referanser:

Prøver av grunnvann eller overflatevann som ikke er påvirket av sigevann.

4. ANSVAR

Direktør for deponi og forurensede masser:

Har ansvar for at denne rutinen er oppdatert etter gjeldene lover og regler, samt at godkjent og oppdatert prøvetakingsprogram foreligger. Ansvar for å sørge for at prøvetaking blir gjort, enten ved å inngå avtale om prøvetaking eller sørge for at egne ansatte med opplæring gjør det. Ansvar for å sørge for at prøver blir analysert av akkreditert laboratorium, samt sørge for at resultatene blir sammenstilt og kontrollert iht. til denne rutinen.

5. BESKRIVELSE

Målsetningen for prøvetaking av sigevann og resipient er å føre kontroll med mulige utslipp/lekkasjer til grunnvann og overflatevann, samt ha kontroll og kjennskap til sigevannets sammensetning for evt. å fange opp forandringer/avvik i nedbrytningsprosesser i deponiet. Prøvetakingen gir også grunnlag for å si noe om deponiets totale utslipp av forurensinger per år. Dersom det deponeres avfall med høy utlekking vil det gjenspeiles i sigevannets sammensetning.

Overvåkningsprogram

Det skal utarbeides et overvåkningsprogram for det enkelte deponier som viser prøvetakingspunkter og hvilke parametre som skal analyseres for i det enkelte punkt. Overvåkningsprogrammet skal inneholde beskrivelse og kartfesting av prøvetakingspunktene, sammen med en begrunnelse for valg av prøvetakingspunkt og parametervalg (parametervalg spesifiseres i et excel-ark). Overvåkningsprogrammet skal omfatte opplysninger som er spesielle for det aktuelle deponiet, og som er aktuelt for prøvetaking eller vurdering av analyseresultater. Overvåkningsprogrammet skal også omfatte ekstra prøvetaking ved overløp og utslipp av sigevann til resipient.

Framgangsmåte for og dokumentasjon av prøvetaking

Prosess	Drammen / Drift og produksjon Drammen / 106 Deponering / Deponidrift	Dokumentkategori	Driftsprosesser
Godkjent dato	14.04.2020 (Hilmar Thor Sævarsson)	Siste revisjon	10.09.2019
Endret dato	24.03.2020 (Marianne Seland)	Neste revisjonsdato	10.09.2020
		Dokumentansvarlig	Marianne Seland

Prøvetaking skal gjennomføres i tråd med standarder for prøvetaking¹. Dersom prøvetakingen utføres av et uavhengig firma. Oppdragstaker skal utarbeide egne rutiner for arbeidet med prøvetaking og innsending til analyse som må samsvare med eller erstatte rutine for framgangsmåte for uttak av sigevannsprøver for det enkelte deponi. Uansett om det er eksterne eller interne som gjennomfører prøvetakingen, skal det fylles ut en prøvetakingsprotokoll for hver prøvetakingsrunde. Prøvetakingsprotokollen skal lagres sammen med analyseresultatene.

Analyse og resultater

Analyse utføres av uavhengige og akkrediterte firma. Lindum har avtale med ALS og Eurofins om analyser. Prøver skal leveres til analyse umiddelbart etter prøvetaking, og skal alltid følges av et bestillingsskjema.

Analyseresultater skal sendes Lindum i elektronisk form. Kontaktperson for mottak av resultater skal framgå av prøveprogrammet og avtalen med laboratoriet. Kontaktpersonen skal ved mottak av prøveresultater gjennomgå verdiene fra analysene for å holde oversikt med mulige forandringer og/eller evt. påvirkning av resipienter i tilknytning til anlegget.

Prøvetakingsresultatene skal sammenstilles hvert år, slik at det på en enkel måte er mulig å se forandringer, sammenhenger og tendenser ut fra sammenstillingen. Sammenstillingen skal legges ved den årlige Egenrapporten til Fylkesmannen.

6. HMS

Bruk alltid verneutstyr i forbindelse med sigevann! Sigevann kan være giftig og inneholde mange kjemiske forbindelser. Bruk hansker. Øyebeskyttelse kan være aktuelt. Unngå sprut på hud og klær. Ved prøvetaking fra kummer, vær obs på fare for gass, gå aldri ned i kum på deponi uten gassmåler, og aldri alene. Vær forsiktig ved prøvetaking fra sigevannsdammer mv, særlig vinterstid.

7. HENVISNINGER

- Sigevannsveileder TA-2077/2005 (SFT/Miljødirektoratet)
- Overvåkningsprogram for det enkelte anlegg, med vedlegg (excel-ark for parametervalg)
- PROSEDYRE for prøvetaking av sigevann og resipient ved det enkelte anlegg, med vedlegg (prøvetakingsprotokoll, analyseskjema)

6. VEDLEGG

---

¹NS-ISO 5667, div standarder